

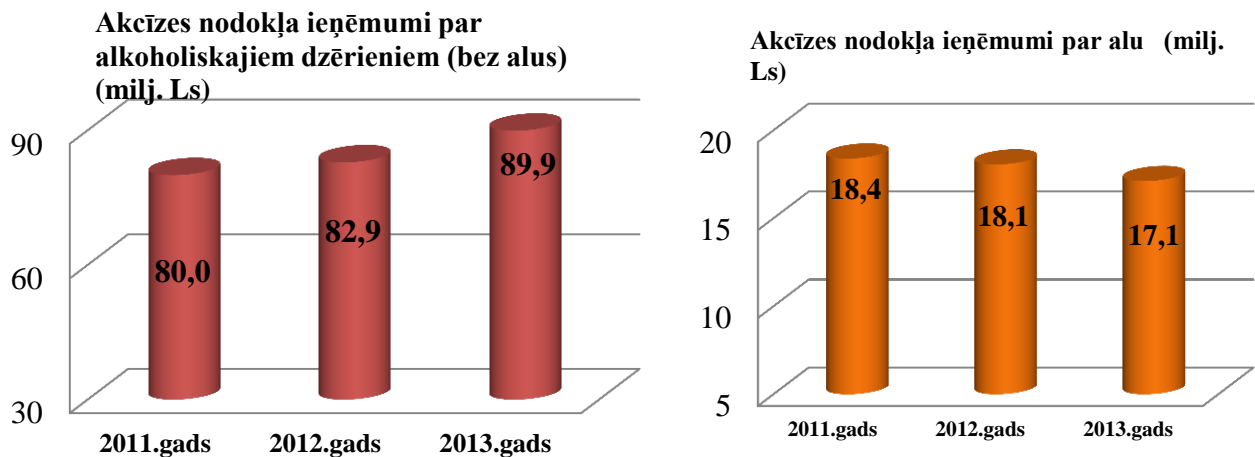
Alkohola aprite 2013.gadā

1. Akcīzes nodokļa ieņēmumi par alkoholiskajiem dzērieniem

2013.gadā **akcīzes nodoklis par alkoholiskajiem dzērieniem** (neieskaitot alu) **iekasēts Ls 89,9 milj.** apmērā, kas ir par 7,05 milj. jeb 9% vairāk kā 2012.gadā, ko ietekmēja kopējais patēriņam nodoto legālo alkoholisko dzērienu apjomu palielinājums salīdzinot ar iepriekšējo gadu.

Savukārt **par alu** 2013.gadā **iekasēti Ls 17,1 milj.**, kas ir par Ls 0,94 milj. mazāk 2012.gadā.

1.attēls

2. Alkoholisko dzērienu apritē iesaistītie komersanti

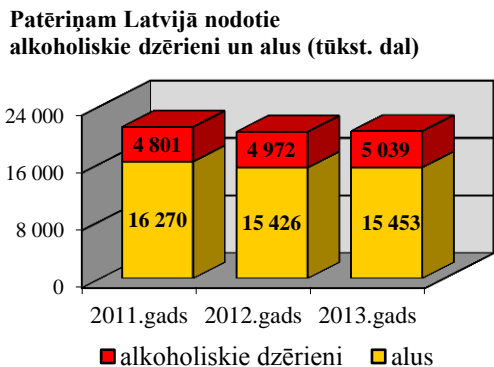
2013.gada decembra beigās:

- 149 komersantiem bija 168 spēkā esošas licences akcīzes preču noliktavas turētāja darbībai, no tiem 38 komersantiem ir spēkā esošas licences uz atvieglotiem nosacījumiem – mazie alkoholisko dzērienu ražotāji, kuri ražo vīnu, raudzētos dzērienus vai pārējos alkoholiskos dzērienus no savā īpašumā vai valdījumā esošajos dārzos un dravās iegūtajiem produktiem vai savvaļā augošiem augiem Alkoholisko dzērienu aprites likumā noteikto limitu ietvaros;
- 45 komersantiem bija spēkā licences reģistrēta nosūtītāja darbībai;
- 4 komersantiem bija spēkā esošas licences reģistrēta saņēmēja darbībai;
- 233 komersantiem bija spēkā esošas licences alkoholisko dzērienu vairumtirdzniecībai;
- 4276 komersantiem – spēkā esošas licences alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecībai un 175 spēkā esošas licences alus mazumtirdzniecībai.

3. Patēriņam Latvijā nodotie alkoholiskie dzērieni

Viens no būtiskākajiem rādītājiem, kas vistiešākā veidā ietekmē akcīzes nodokļa ieņēmumus valsts budžetā ir alkoholisko dzērienu apjoms, kas nodots patēriņam Latvijā, un to struktūra, ņemot vērā piemērojamās akcīzes nodokļa likmes.

2. attēls

patēriņam Latvijā nodots 15453 tūkst. dal alus, salīdzinājumā ar 2011.gadu vērojams samazinājums par 5%.

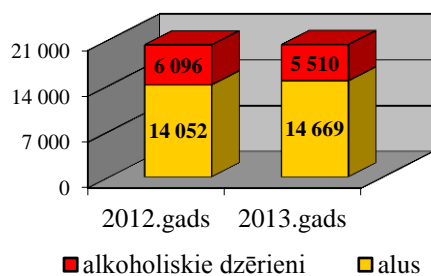
Kopējā patēriņam Latvijā nodoto **alkoholisko dzērienu struktūrā** 2013.gadā vislielāko daļu sastāda alus (75%), bet salīdzinoši zemās akcīzes likmes dēļ kopējos akcīzes nodokļa ieņēmumos par alkoholiskajiem dzērieniem ieņēmumi no alus veido tikai 16%. Degvīna un pārējo „spirtoto” (2.attēlā – pārējo alkoholisko dzērienu) īpatsvars kopējā alkohola patēriņa struktūrā aizņem 13%, taču būtiski augstākās nodokļa likmes dēļ akcīzes nodokļa ieņēmumu struktūrā šai grupai ir dominējošā loma nodrošinot 74% no ieņēmumiem.

Informāciju par lielākajiem komersantiem, kuri 2013.gadā visvairāk patēriņam Latvijā nodevuši alkoholisko dzērienu un alu skatīt 7.pielikumā.

2013.gadā tāpat kā 2012. un 2011.gadā, Latvijas patērētāju vidū vispopulārākais alkoholiskais dzēriens paliek „Cēsu Džons” kokteilis, populārāko 2013.gadā alkoholisko dzērienu nosaukumus skatīt 8. pielikumā.

4. Alkoholisko dzērienu ražošana

Saražotie alkoholiskie dzērieni un alus (tūkst. dal)

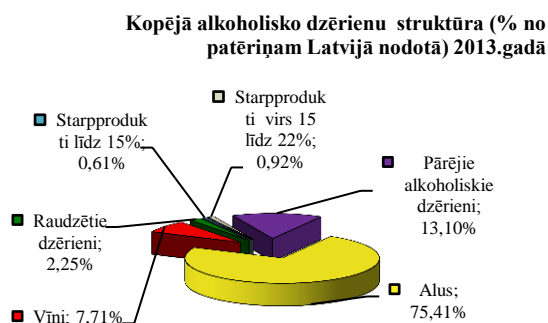

4.attēls

2013.gadā alkoholisko dzērienu ražošana tiek veikta 52 akcīzes preču noliktavās, saražoti 5510 tūkst. dal alkoholisko dzērienu (neskaitot alu), kas ir **par 10% mazāk** nekā 2012.gadā.

Mazie alkoholisko dzērienu ražotāji, t.i. komersanti, kam ir spēkā esošas licences uz atvieglotiem

3.attēls

nosacījumiem, 2013.gadā saražojusi 6,8 tūkst. dal alkoholiskos dzērienus, kas ir par 28% vairāk nekā 2012.gada un 92% no šī apjoma sastāda raudzēto dzērienu grupas dzērieni.

Alus ražošana **2013.gadā** veikta 25 akcīzes preču noliktavās, un kopumā saražoti 14669 tūkst. dal alus, kas ir **par 4% vairāk** kā 2012.gadā.

2013.gada decembra beigās 20 komersantiem ir patstāvīgās mazās alus darītavas statuss. Patstāvīgo mazo alus darītavu darbība ir jau ilggadēja un ar salīdzinoši nozīmīgu ietekmi uz alus ražošanas apjomiem Latvijā. No kopējā Latvijā 2013.gadā saražotā alus apjoma mazajās alus darītavās (tādējādi saņemot akcīzes nodokļa atvieglojumu 50% apmērā) saražoti 13% (1933 tūkst. dal) no kopējā Latvijā ražotā alus daudzuma.

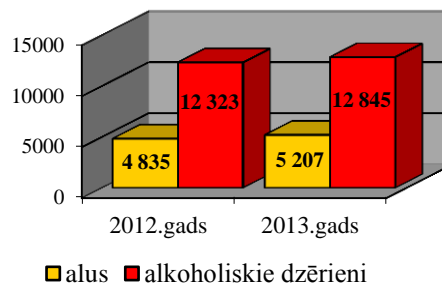
5. Importēto/ievesto alkoholisko dzērienu ievēšana Latvijā

2013.gadā Latvijā importēti/ievesti 12845 tūkst. dal alkoholisko dzērienu (neskaitot alu), kas ir **par 4% vairāk** kā 2012.gadā (skat. 4.pielikuma 1.tabulu).

Alus **2013.gadā** Latvijā kopumā importēts/ievests 5207 tūkst. dal apjomā, kas ir **par 8% vairāk** kā 2012.gadā (skat. 5.pielikuma 1.tabulu). Lielākā daļa – 3807 tūkst. dal jeb 73% alus tiek ievesta no kaimiņvalstīm – Lietuvas un Igaunijas. 5.attēls

Lielākā daļa alkoholisko dzērienu un alu Latvijā tiek importēti/ievesti, izmantojot akcīzes preču noliktavas. Akcīzes preču noliktavās ievesto, tai skaitā importēto, preču apjomu izmaiņas tiešā veidā neietekmē akcīzes nodokļa ieņēmumus, jo tie lielākoties tiek saņemti un uzglabāti atliktā akcīzes nodokļa maksāšanas režīmā, kā arī liela daļa dzērienu no akcīzes preču noliktavām atliktajā akcīzes nodokļa maksāšanas režīmā tiek pārvietoti uz citām ES dalībvalstīm vai eksportēti.

Latvijā ievestie alkoholiskie dzērieni un alus (tūkst.dal)

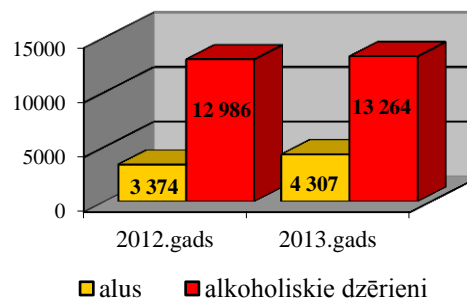
6. Alkoholisko dzērienu nosūtīšana uz ES dalībvalstīm un eksportam

Kopumā **2013.gadā** no Latvijas izvesti 13264 tūkst. dal alkoholisko dzērienu (neskaitot alu), kas ir **par 2% vairāk** kā 2012.gadā (skat. 4.pielikuma 2.tabulu). No tiem 85% eksportēti, galvenokārt uz Krieviju un ASV, 15% nosūtīti uz citām ES dalībvalstīm, no tā lielākais apjoms nosūtīts uz Igauniju un Lietuvu.

Pārējie alkoholiskie dzērieni un vīni sastāda lielāko daļu no alkoholisko dzērienu apjoma, kas izvests uz trešajām valstīm, savukārt uz ES dalībvalstīm galvenokārt tiek vesti pārējie alkoholiskie dzērieni un raudzētie dzērieni. Salīdzinājumā ar 2012.gada datiem, par 42% samazinās uz citām ES dalībvalstīm izvesto raudzēto dzērienu apjoms.

Alus **2013.gadā** no Latvijas izvests 4307 tūkst. dal apjomā, un salīdzinot ar 2012.gadu, šis apjoms palielinājies par 28%. Alus no Latvijas pārsvarā tiek izvests uz ES dalībvalstīm, 87% no kopējā izvestā alus apjoma izvesti uz Igauniju un Lietuvu.

No Latvijas izvestie alkoholiskie dzērieni un alus (tūkst.dal)

7. Spirta aprite

Latvijā spirta aprite tiek stingri reglamentēta saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto kārtību, kas paredz arī ierobežotu spirta apritē iesaistīto personu loku. Etilspirta ražošanu 2013.gadā veikuši trīs komersanti, savukārt etilspirta ievēšanu no citām valstīm 2013.gadā veikuši četri komersanti – alkoholisko dzērienu ražotāji.

Faktiski visa spirta aprite Latvijā notiek atliktajā akcīzes nodokļa maksāšanas režīmā, tādēļ akcīzes nodokļa ieņēmumus tiešā veidā tā neietekmē. Detalizētus spirta aprites rādītājus skatīt 6. pielikumā.

2013.gadā Latvijā kopumā saražots etilspirts 759 tūkst. dekalitru absolūtā alkohola (dal a/a) apjomā, kas ir par 136 tūkst. dal a/a jeb **22% vairāk** kā 2012.gada attiecīgajā periodā. Izmaiņu pamatā ir dehidratētā spirta ražošanas apjomu straujais kāpums, jo 2013.gadā saražots par 63% dehidratētā spirta vairāk kā 2012.gadā.

2013.gadā samazinājies Latvijā ievestā un importētā spirta apjoms –

2013.gadā Latvijā tika ievesti 1452 tūkst. dal a/a etilspirta, kas ir **par 38% mazāk** salīdzinot ar 2012.gada datiem. Etilspirts 2013.gadā Latvijā ievests no Krievijas un vairākām ES valstīm.

No kopējā 2013.gadā valstī pieejamā etilspirta apjoma – 2326 tūkst. dal a/a (krājumi gada sākumā + saražots + ievests Latvijā):

– **60%** izmantoti alkoholisko dzērienu ražošanā un šis apjoms ir par 3% mazāk kā 2012.gadā;

– **17%** etilspirta ievesti no Latvijas, un šis apjoms salīdzinot ar 2012.gadu ir pieaudzis par 8%;

– **15%** izmantoti denaturēšanā, kas ir par 68% mazāk kā 2012.gadā. Gandrīz viss (96%) 2013.gadā saražotais denaturētā spirta apjoms ir daļēji denaturētais spirts (ar 4% benzīna piedevu), kas tiek izvests uz kaimiņvalstīm;

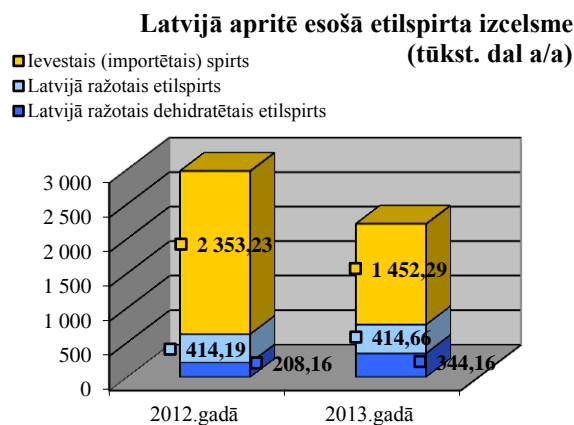
– citiem spirta patērētājiem nodotais etilspirta apjoms salīdzinot ar 2012.gadu ir palielinājies par 5%, taču tie ir salīdzinoši nelieli apjomi, kas kopējā izlietojumā sastāda **2%**.

Etilspirta krājumu daudzums 2013.gada beigās, salīdzinājumā ar gada sākumu, palielinājies par 10%.

Karlovska 67016876

Analītiskajā materiālā un pielikumos apkopota informācija no VID informācijas sistēmās iesniegtajiem pārskatiem uz datu apkopošanas brīdi. Informācija turpmākajās publikācijās var tikt precizēta.

7.attēls

8.attēls

